

Avans Hogeschool

B Social Work vt Breda + BK DHO

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

In december 2024 is de voltijdsvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work (locatie Breda) van Avans Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA.

De bacheloropleiding Social Work van de Avans Hogeschool bestaat uit drie opleiding(s)variant(en). Naast het in dit rapport beschreven voltijdprogramma Social Work in Breda (Academie voor Welzijn, Educatie en Gezondheid (AWEG)), zijn dat het voltijdprogramma Social Work in 's-Hertogenbosch (Academie voor Welzijn en Gezondheid (AWG)) en het deeltijdprogramma Social Work in 's-Hertogenbosch en Breda (Academie voor Deeltijd).

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de voltijdvariant van de opleiding in Breda (hierna: de opleiding) als **positief**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding heeft de landelijke kerntaken en criteria duidelijk verwerkt in het huidige onderwijs en ook in de blauwdruk voor het modulaire onderwijs dat deels nog in ontwikkeling is. Naast een generiek basisprogramma biedt de opleiding drie uitstroomprofielen aan: Welzijn en Samenleving, Zorg en Jeugd. Voor studenten die zich willen voorbereiden op SKJ- of GGZ-registratie is het duidelijk welke route ze daarvoor dienen te volgen. Het panel waardeert de focus op POOMA (present, ondernemend, onafhankelijk denkend, maatschappelijk geëngageerd, authentiek), de vijf essentiële houdingsaspecten die ook wel de gouden basis wordt genoemd. Het panel adviseert de opleiding deze basis leidend te maken in beleidsontwikkelingen en speerpunten en om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding concretiseert de gouden basis in het onderwijsprogramma, waarmee de focus op de vijf onderscheiden houdingsaspecten wordt geconcretiseerd. Dit pakt in de ogen van het panel goed uit. Het biedt meerwaarde voor samenwerking tussen studenten, docenten en het werkveld. Het panel complimenteert de opleiding voor het organiseren van kleinschaligheid en betrokkenheid, en moedigt aan om de focus op integraal lesgeven en toetsen voort te zetten. Ook adviseert het panel om aandacht te besteden aan weerbaarheid bij professionals. Het formatief handelen, met feedback en feedforward, bereidt studenten goed voor op de eindtoetsen. De opleiding heeft een heldere visie op onderwijs en toetsing. Het team docenten is inhoudelijk bekwaam en vaardig in het begeleiden en coachen van studenten op hun leerroute.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing sluit goed aan op het onderwijsprogramma. Als positief punt benoemt het panel de triangulatie van beoordelingen, waarbij formatief handelen wordt betrokken om het kennen en kunnen van studenten vanuit

meerdere invalshoeken te beoordelen. Het panel waardeert de zorgvuldige uitvoering van de borging door de examencommissie en de ondersteuning die de regiecirkel toetsing daarbij biedt.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel oordeelt dat studenten de beoogde leerresultaten hebben gerealiseerd. De opzet van de afstudeerfase biedt verschillende manieren om kwalificaties aan te tonen. De producten van studenten zijn van voldoende niveau en sluiten aan bij de verwachtingen van het werkveld. Vertegenwoordigers van het werkveld bevestigen dat afgestudeerden goed functioneren in de praktijk.

Bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs

De opleiding **voldoet** aan de criteria Onderscheidend karakter, Concretisering en Relevantie. Allereerst onderscheidt de opleiding zich door de actieve integratie van duurzaamheid en eco-sociaal werk binnen het curriculum, bijvoorbeeld door studenten te leren dat vergroening van een woonomgeving kan bijdragen aan het verbeteren van het woongenot en de saamhorigheid in de buurt. Ten tweede is duurzaamheid duidelijk geoperationaliseerd in de onderwijsleeromgeving en toetsing. Zo wordt in het eerste jaar van studenten verwacht dat ze een probleemanalyse schrijven waarin ten minste één Sustainable Development Goal (SDG) wordt gekoppeld aan hun oplossing. Ten slotte draagt de opleiding bij aan de aard van startende professionals door aandacht te besteden aan ecologische en sociale rechtvaardigheid. Dit blijkt bijvoorbeeld uit beroepsproducten waarbij studenten de effecten van duurzame en gezonde voeding onderzoeken en manieren bedenken om menstruatievoorlichting te geven aan besneden vrouwen, wat passend is voor het beroep van sociaal werker.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding / Karakteristiek	9
Terugblik vorige visitatie	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs	27
Criterium 1 Onderscheidend karakter	28
Criterium 2 Concretisering	29
Criterium 3 Relevantie	30
Eindoordeel over de opleiding	31
Aanbevelingen	32
Bijlagen	33
1. Bezoekprogramma	34
2. Bestudeerde documenten	35
3. Overzicht kwalificaties staand onderwijs	36
4. Uitwerking beroepsprestatie 1 (modulair onderwijs)	38

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans Hogeschool (voltijd, locatie Breda). Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 10 december 2024. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Kort functieomschrijving
dhr. dr. R.T.H.M. Kloppenburg	voorzitter, domeindeskundige	Tot 2022 onderzoeker lectoraat Innovatieve maatschappelijke dienstverlening, Kenniscentrum Sociale innovatie (Hogeschool Utrecht)
Mw. J.A. Kroes MRc	domeindeskundige	Tot 2023 hogeschoolhoofddocent Academie voor Sociale Studies (Hanze Hogeschool)
Mw. drs. A. Schokker	domeindeskundige	Tot 2022 directeur Academie Social Studies NHL Stenden Hogeschool en lid van SAC Hogere Sociale Studies.
Mw. L.R. Scholtemeijer	studentlid	Student Social Work (Hogeschool Windesheim)

De heer drs. D.J. Oolbekkink LLB, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Social Work is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Social Work. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde auditor vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van

recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, november 2025

Panelvoorzitter

Auditor

R.T.H.M. Kloppenburg

D.J. Oolbekkink

Schets van de opleiding / Karakteristiek

Binnen de Academie AWEG werkt de opleiding organisatorisch samen met de Pabo en de opleidingen Verpleegkunde, Mens & Techniek en Fysiotherapie. In het verleden is een gezamenlijk programma over interdisciplinair samenwerken uitgevoerd. Dat is vorig jaar gestopt. In plaats daarvan doet de opleiding Social Work voortaan mee aan de Avans Multidisciplinary eXperience (AMX-week). Hierin werken teams bestaande uit studenten van verschillende opleidingen aan een praktijkvraagstuk. Voorafgaand aan deze week worden studenten Social Work voorbereid hoe ze als sociaal werker van meerwaarde kunnen zijn in interdisciplinaire samenwerking. De opleiding werkt samen met twee Centers of Expertise (CoE), Perspectief in Gezondheid en Veiligheid en Veerkracht. Aan deze CoE's zijn meerdere lectoraten verbonden. Het panel heeft kennis gemaakt met het GET-lab, verbonden aan het Centre of Expertise Perspectief in Gezondheid, dat onderzoek en onderwijs verbindt met sociale technologie en innovatie. In het GET-Lab kunnen sociaal werkers ervaren hoe technologie en innovatie kan bijdragen aan de inzet van zorg- en hulpverlening.

Per september 2024 zijn de eerstejaars studenten gestart met een vernieuwd modulair onderwijsprogramma. De komende jaren zal het hele curriculum in die lijn worden doorontwikkeld. In de andere studiejaar wordt het zogenoemde 'staande' onderwijs gegeven. De huidige tweede-, derde- en vierdejaars studenten studeren dus in principe af binnen dat staande curriculum.

De afgelopen drie jaren is de instroom teruggelopen (2021: 315; 2022: 302; 2023: 206). Het afgelopen jaar studeerden 61 studenten af met het profiel Jeugd, 67 met Zorg en 47 in de richting Welzijn en Samenleving.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	Avans Hogeschool
Adres	Professor Cobbenhagenlaan 13 5037DA TILBURG Ondewijslocatie: Hogeschoollaan 1 4818CR Breda
Website	www.Avans.nl
BRIN-nummer	07GR
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding	
Eerste naam in RIO	Social Work
Locatie	Breda
ISAT-code	34116
RIO-onderdeel	Gedrag en Maatschappij
Oriëntatie en Niveau	hbo / ba

Voertaal	Nederlands
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties	Drie afstudeerprofielen: jeugd, zorg, welzijn en samenleving Specialisaties: SKJ en GGZ-agoog
Verleende graad en toevoeging van de graad	BA
Studielast in EC	240 EC
Variant	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 mei 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	10 december 2024
Bijzonder kenmerk	Duurzaam Hoger Onderwijs

Terugblik vorige visitatie

Naar aanleiding van de vorige visitatie (2019) is een aantal aanbevelingen gedaan. Hieronder wordt aangegeven hoe de opleiding daarmee is omgegaan.

Het panel adviseert de opleiding om de kwaliteit en eigen kenmerken van het onderwijsprogramma Social Work verder uit te gaan dragen naar aankomende studenten (standaard 1). Op grond van de aangeleverde documentatie heeft het panel geconstateerd dat aard en inhoud van de opleiding wordt uitgedragen richting aankomende studenten.

Het panel raadt de opleiding ook aan om meer samenwerking met collega opleidingen te zoeken om elkaar wederzijds te inspireren en af te stemmen over gezamenlijke kwalificaties en terminologie (standaard 1). Avans kiest er nadrukkelijk voor om afzonderlijke opleidingslocaties en -varianten naast elkaar te laten bestaan en ieder op eigen wijze te verbinden aan de landelijke afspraken en opleidingsprofielen. Ieder kent zijn eigen profilering en onderwijs- en toetsprogramma. Beroepsprestaties en curriculumschema zijn wel samen met de collega's uit Den Bosch ontwikkeld en ook de examencommissie borgt de kwaliteit van beide voltijdvarianten. Richting nieuw modulair onderwijs is samenwerking met Den Bosch aangehaald: er wordt een gedeelde beroepsbekwaamheid ontwikkeld en een uitwisselbaar curriculum.

Het panel vindt de opzet en invulling van het afstudeerprogramma vrij onderzoeksgericht. Om die reden adviseert het panel de opleiding om het afstudeerprogramma praktijkgericht te maken, door bijvoorbeeld (meerdere) beroepsproducten centraal te stellen bij het afstuderen of de praktijkadviezen uit te breiden. De nieuwe, brede opzet van het afstudeerprogramma Social Work biedt hier goede mogelijkheden voor (standaard 4). De opleiding heeft hierin stappen gezet, die in dit rapport nader aan bod komen.

Het panel adviseert de opleiding om studenten die zoekende zijn naar een passende vraagstelling voor het Afstudeerproject meer begeleiding te bieden bij de formulering van het Onderzoeksplan (standaard 4). Idem.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. In het staande onderwijs maakt de opleiding gebruik van de acht eindkwalificaties en bijbehorende beoordelingscriteria. Met de modularisering, waarover later meer, ontwikkelde de opleiding drie beroepsprestaties die zijn onderverdeeld in deelprestaties. Het panel herkent in het staande en het modulaire onderwijs duidelijk de landelijk afgesproken kwalificaties voor de sociaal werker. De eindkwalificaties worden goed afgedekt en voldoen aan het gestelde NLQF-6 niveau. Naast de generieke kwalificaties en algemene kennisbasis biedt de opleiding verdieping en verbreding aan via drie uitstroomprofielen. Deze worden herkenbaar geprofileerd. Ook is voor studenten duidelijk dat ze, als ze dat wensen zich binnen het onderwijsaanbod kunnen voorbereiden op een SKJ- of GGZ-registratie.

Met de gouden basis, samengevat in POOMA, de vijf essentiële houdingsaspecten van de sociaal werker, heeft de opleiding een mooie en complete focus aangebracht in de beoogde leerresultaten van de opleiding. Vertegenwoordigers uit het werkveld zijn hierin gekend en vinden dat de opleiding daarmee een goede focus heeft gekozen. Het panel waardeert het dat de opleiding deze POOMA positioneert als een tijdloze basis, waaraan met de tijd wisselende aandachtspunten verbonden (kunnen) worden. Het panel adviseert de opleiding om dit duidelijker voor het voetlicht te brengen en leidend te laten zijn in de manier waarop de opleiding omgaat met beleidsontwikkelingen en speerpunten die om aandacht van en toepassing in het onderwijs vragen. Het is bovendien verstandig om goed aangehaakt te blijven bij ontwikkelingen die zich in den lande voordoen.

Onderbouwing

Opleidingsprofiel

In het staande onderwijs wordt gewerkt met acht eindkwalificaties en de daarbij horende beoordelingscriteria. De eindkwalificaties die de opleiding hanteert zijn de volgende: methodisch handelen, normatief handelen, ontwikkelen, verbinden, profileren, onderzoeken, ondernemen en samenwerken. Een toelichting hierop is opgenomen in bijlage drie van deze rapportage. Deze Bredase criteria worden concentrisch verwerkt in het programma en worden op alle drie de niveaus getoetst. Niveau A in leerjaar één, niveau B in leerjaar twee en niveau C in de leerjaren drie en vier. Voor ieder niveau zijn indicatoren geformuleerd om het beoogd gedrag te kunnen beoordelen. Iedere onderwijseenheid kent leerdoelen. De kwalificaties zijn in lijn met de internationale en landelijke afspraken zoals verwoord in de Dublin Descriptoren en het landelijke opleidingsdocument Sociaal Werk (2017). Dit landelijk opleidingsdocument onderscheidt drie kerntaken en tien generieke kwalificaties voor de sociaal werker.

De modulaire opzet is op zijn eigen wijze eveneens vormgegeven in overeenstemming met het landelijk opleidingsdocument. De modulaire opzet kent drie beroepsprestaties die telkens uit een aantal deelprestaties bestaan. In de beroepsprestaties zijn de landelijk afgesproken kerntaken duidelijk herkenbaar. In bijlage vier bij deze rapportage wordt getoond hoe de opleiding beroepsprestatie 1 formuleert en van deelprestaties voorziet.

Het opleidingskader en de blauwdruk voor het modulaire onderwijs zijn samen met de collega's uit Den Bosch opgesteld. In het opleidingskader en in de blauwdruk verantwoordt de opleiding zorgvuldig hoe de eindkwalificaties (c.q. beroepsprestaties in het vernieuwde onderwijs) voor de opleiding Social Work Breda zijn gerelateerd aan het landelijk opleidingsdocument, aan de Dublin Descriptoren en aan interculturele competenties. Deze verantwoording is dekkend, degelijk en helder. Het past bij het NLQF-6 niveau dat geldt voor bacheloropleidingen.

Het panel is in het bijzonder te spreken over de zogenoemde gouden basis: POOMA (present, ondernemend, onafhankelijk denkend, maatschappelijk geëngageerd en authentiek). Dit zijn vijf houdingsaspecten die tezamen de kern van de sociale werkers beschrijft die de opleiding wenst op te leiden. In onderstaande figuur zijn deze houdingsaspecten benoemd.

Figuur 1. De gouden basis (POOMA), bron: Opleidingskader

Het panel herkent deze POOMA als de profilering van de opleiding. Het panel constateerde bij de bestudering van de documentatie en tijdens de gesprekken op de visitatiedag dat de opleiding graag aan tal van speerpunten en beleidsuitgangspunten wil voldoen. Naast de gouden basis las het panel over de Bredase profilering, AWEG-uitgangspunten, duurzaamheidsambities en Avans-zwaartepunten. Het panel moedigt de opleiding aan om bij alle keuzes die hierin gemaakt moeten worden die gouden basis als uitgangspunt van de profilering te bewaken. Een sterk profiel helpt bij het werven van toekomstige studenten en bij de propositie richting het werkveld.

Naast een generieke basis van kennis en vaardigheden wordt studenten de kans geboden om een uitstroomprofiel te kiezen: welzijn en samenleving, zorg of jeugd. Deze keuze wordt uiteindelijk in het diplomasupplement weergegeven. Vanaf de tweede helft van het tweede studiejaar worden studenten voorbereid op het maken van een keuze. Studenten laten weten dat deze begeleiding zorgvuldig en voldoende is. De verschillende profielen komen in lessen aan bod en er zijn specifieke informatiebijeenkomsten, waarbij professionals uit verschillende vakgebieden geïnterviewd kunnen worden. Nadat een keuze is gemaakt blijkt het overstappen naar een ander profiel niet zondermeer mogelijk. Er is een verzoek bij de examencommissie nodig om dit te realiseren. Er wordt dan maatwerk geleverd. Het staat studenten vrij om gedurende hun studieloopbaan een SKJ-registratie of registratie tot GGZ-agoog na te streven. De opleiding biedt deze routes ook aan en het panel stelt vast dat de kwalificaties voor deze registratie goed zijn afgedekt binnen het curriculum. Bij vragen daaromtrent kunnen ze contact opnemen met de betreffende profielcoördinator.

Afstemming beroepenveld

De opleiding werkt intensief samen met het werkveld. Ondanks dat dit een breed werkveld is, wordt actief gezocht naar verbindingen. Via de werkveldadviesraad (WAR) worden partners uit het werkveld betrokken bij ontwikkelingen in de opleiding. Door de relatiemanager en docenten wordt een breed netwerk in Midden- en West-Brabant onderhouden. Ook via de stage- en afstudeerorganisaties zijn er veel contacten en ook via de Centres of Expertise Perspectief in Gezondheid en Veiligheid & Veerkracht die praktijkgericht onderzoek verrichten in samenwerking met het werkveld. Het panel is in het bijzonder positief over de leergemeenschappen waarin eerste- en tweedejaars studenten met elkaar samenwerken en met vertegenwoordigers van het werkveld en docenten.

Het werkveld wordt verder ook nadrukkelijk gepositioneerd als mede-ontwikkelaar van het onderwijs. Via ontwikkelbijeenkomsten en co-creatiemiddagen heeft de opleiding nadrukkelijk gezocht naar samenwerking bij het opstellen van de beroepsprestaties en beroepsproducten binnen het in ontwikkeling zijnde modulaire onderwijs.

Engelstalige naamgeving

Met het commitment aan het landelijk opleidingsdocument, onderschrijft de opleiding de definitie van sociaal werk van de International Federation of Social Workers (IFSW) uit 2014 waarover internationale consensus is. Inhoudelijk gezien beweegt het sociaal werk zich, met de transitie naar een participatiemaatschappij, steeds meer naar deze internationale definitie. Deze internationale connotatie is een van de redenen waarom ten tijde van het opstellen van het landelijk opleidingsdocument sociaal werk door de sector hogere sociale studies van de Vereniging Hogescholen gekozen is voor de internationale naam Social Work voor de betrokken bacheloropleidingen. De opleiding Social Work committeert zich aan deze naamkeuze.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel heeft gezien dat de opleiding de gouden basis actief concretiseert in het onderwijsprogramma. Samenwerken is daarbij belangrijk. Dit betreft zowel de samenwerking van studenten onderling, als de samenwerking tussen studenten, docenten en werkveld. Er wordt veel gewerkt in leergemeenschappen, wat mooie mogelijkheden biedt om het handelen als sociaal werker te oefenen in een veilige, praktijkgerichte en begeleide omgeving. Het panel ziet dat deze opzet een meerwaarde heeft voor alle betrokkenen. Samenwerkingen met werkveld en onderzoekers biedt mooie kansen, bijvoorbeeld via het GET-lab, om sociale technologie en andere innovaties te onderzoeken en toe te passen. De opleiding verdient een compliment voor de manier waarop kleinschaligheid en onderlinge betrokkenheid wordt georganiseerd.

Het onderwijsprogramma biedt goede ondersteuning voor studenten bij het behalen van hun leerdoelen. Ook de voorbereiding op de profielkeuze en het toewerken naar een eventuele beroepsregistratie zijn helder. Tegelijkertijd is er een wens vanuit werkveld en studenten om meer aandacht voor (generieke) competenties gericht op weerbaarheid bij professionals. Ook moet het curriculum naar Avansbeleid voor 25 procent keuzevrij zijn en voldoen aan duurzaamheidseisen. Het panel moedigt de opleiding aan om bij de ontwikkeling van het modulaire onderwijs en alle keuzes die gemaakt moeten worden, de ingeslagen weg van meer integraal lesgeven en toetsen door te zetten en de onder standaard 1 genoemde focus vast te houden.

In het modulaire onderwijs wordt nadrukkelijk ingezet op het formatief handelen. Via een traject van feedback en feedforward ontvangen studenten gaandeweg input waarmee ze zich kunnen voorbereiden op de eindtoets of -opdracht van een module. Het panel vindt dat dat opleiding haar visie op onderwijs en toetsing helder voor ogen heeft en toepast.

Onderbouwing

Opzet en inhoud van het programma

De opleiding is in september 2024 gestart met een nieuw modulair curriculum. De eerstejaars studenten zijn gestart met de module 'Contact maken' en volgen parallel daaraan de leerlijn Persoonlijke en professionele ontwikkeling en de studieloopbaanbegeleiding. Het panel heeft de blauwdruk voor het nieuwe modulaire onderwijs ingezien en heeft gedurende de visitatiedag een aantal indrukken gekregen van de wijze waarop het modulaire onderwijs nu vorm krijgt. Deze indrukken zijn positief. In het onderstaande zal vooral worden ingegaan op het 'staande' onderwijs.

Zoals bij standaard 1 al duidelijk werd, kiest de opleiding voor een nadruk op de houdingsaspecten van de sociaal werker. Het panel ziet dit terug in de manier waarop aan het onderwijs invulling wordt gegeven. In het onderwijs spelen kritische beroepssituaties oftewel beroepstaken een belangrijke rol. Bij het uitvoeren van een beroepstaak integreren studenten

kennis, vaardigheden en houdingsaspecten. Op ieder niveau van de opleiding wordt een beroepstaak zodanig geformuleerd dat het een veelheid aan taken en activiteiten omvat waarbij (de weg naar) de oplossing niet eenduidig is.

In de eerste twee jaar van de opleiding wordt gewerkt aan de generieke basis die voor iedere sociaal werker gelijk is. De opleiding heeft gekozen voor een opzet met vier onderwijseenheden die gedurende ieder semester terugkeren: Leergemeenschap, Vakken, Open Ruimte en de Lerende sociaal werker (LSW). In ieder semester staat een dimensie van het sociaal werk centraal, zie onderstaande figuur, die afkomstig is uit het opleidingsprofiel. In de onderwijseenheid LSW krijgt ook de studieloopbaanbegeleiding (SLB) vorm.

Figuur 2 Schematisch overzicht jaar 1 en 2. Bron: opleidingskader.

In de Leergemeenschap (LG) leren eerste- en tweedejaars studenten van en met elkaar en krijgen ze de ruimte en de autonomie om zelf invulling en betekenis te geven aan het leren. Dit komt bijvoorbeeld tot stand via co-creatie met medestudenten, docenten, onderzoekers en bij de leergemeenschap betrokken partners van buiten het onderwijs, zoals professionals en burgers. Docenten faciliteren en begeleiden het leerproces, maar laten inhoudelijke keuzes aan de studenten. Studenten gaan aan de slag met een praktijkvraagstuk dat hen bezighoudt. Vaak gaat het om multidisciplinaire vraagstukken die niet eenvoudig zijn te definiëren ('wicked problems'). De manier waarop binnen de LG wordt samengewerkt met het werkveld ervaart het panel als positief. Er is sprake van onderlinge afstemming en beïnvloeding. Voor studenten vereenvoudigt dit de stap naar het werkveld buiten de opleiding. De zorg die wordt besteed aan de sociale veiligheid in de LG vindt het panel een positief punt. Tweedejaars studenten in de LG wordt via een opdracht gevraagd om het voortouw te nemen in groepsdynamica en het werken aan sfeer en veiligheid.

Naast de onder standaard 1 genoemde kwalificaties en criteria zijn in het Landelijk Opleidingsdocument Social Work (2017) ook de bouwstenen van de generieke kennisbasis voor de sociaal werker vastgelegd. Dit is het raamwerk voor de beroepskennis van alle beginnende professionals Sociaal Werk op bachelorniveau. In de onderwijseenheid 'Vakken' nemen studenten kennis van de theorie, maar ook van vaardigheden en houdingsaspecten die in de LG en de open ruimte worden ingezet en toegepast. Alle bouwstenen en bijbehorende kwalificaties uit de generieke kennisbasis krijgen hun plek in de eerste twee jaren. Een aantal bouwstenen komen profielspecifiek aan bod in het derde leerjaar. In achterliggende documentatie onderbouwt de opleiding nauwgezet welke bouwstenen binnen welk vak aan bod komen.

In de Open Ruimte krijgen studenten de gelegenheid om hun persoonlijke en professionele ontwikkelingen zelf vorm te geven binnen de kwalificaties die door de opleiding zijn vastgelegd. Er zijn keuze-activiteiten en academieweken waarin tal van mogelijkheden worden geboden om aan te sluiten bij de actualiteit via trainingen, symposia, academie-overstijgende activiteiten en eigen initiatieven. Ook is dit de ruimte waarin studenten kunnen werken aan een uitstroomprofilering of studieroute met het oog op de praktijkregistratie SKJ of GGZ-agoog. Studenten verzamelen bewijslast en houden een portfolio bij van hun persoonlijke ontwikkeling.

In de LSW is de studieloopbaanbegeleiding verdisconteerd. Deze onderwijseenheid ondersteunt studenten bij het maken van keuzes, zowel persoonlijk als professioneel, en het sturing geven aan de eigen (studie)loopbaan. Er is daarom alle ruimte voor ontwikkeling en reflectie. Het programma en de behoeften van studenten bepalen de invulling van de LSW-uren. Dit krijgt vorm via groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken. LSW-groepen blijven in principe twee jaar bij elkaar. In jaar 3 en 4 worden groepen gevormd naar uitstroomprofiel.

Het panel vindt dat de opleiding een goed onderwijsprogramma heeft ontwikkeld waarin recht wordt gedaan aan de gewenste nadruk op het aanleren van houdingsaspecten en waarmee studenten ook een goede inhoudelijke kennisbasis wordt verschaft.

Begeleiding

Het panel is te spreken over de mate waarin studenten zelf verantwoordelijk worden gehouden voor hun leerproces en medeverantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de ander en via de leergemeenschappen in zekere zin ook al leren om bij te dragen aan de professionalisering van het vakgebied. De actieve begeleiding, met name binnen LSW en de daarin verweven studieloopbaanbegeleiding, maken dat studenten hier ook toe geëquipeerd worden. Ook in de afstudeerperiode biedt de opleiding standaard kleinschalige begeleiding aan groepen van ongeveer zes studenten, de zogenaamde leerteams. Zij komen iedere twee weken bij elkaar om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Studenten geven aan dat zij de begeleiding als waardevol ervaren. Docenten zijn aanspreekbaar en bereikbaar voor hulpvragen van allerlei aard, waaronder vragen in relatie tot het studeren met een functiebeperking. Wat dat laatste betreft beschikt Avans Hogeschool over een centraal georganiseerde afdeling Student Support waar studenten met een ondersteuningsbehoefte, al dan niet op doorverwijzing vanuit de opleiding, ondersteund kunnen worden.

Uitstroomprofielen

Iedere student studeert uiteindelijk af in een van de drie uitstroomprofielen: Jeugd, Zorg of Welzijn en Samenleving. Dit profiel wordt vermeld op het diplomasupplement. Vanaf de start van de opleiding ontvangen studenten regelmatig informatie over de profielen. Soms gebeurt dat via een informatiebijeenkomst. Ook bij de LSW-lessen komt het aan de orde en als het in andere onderwijseenheden relevant is om te benoemen. Binnen het curriculum, met name in het derde en vierde studiejaar, wordt onderwijs aangeboden dat studenten in staat stelt om in aanmerking te komen voor een SKJ- of GGZ-agoog-registratie. Het panel stelt vast dat studenten actief, zowel groepsgewijs als persoonlijk, geïnformeerd en geadviseerd worden over profiel- en registratiekeuzes. Binnen de opleiding kan men hiervoor terecht bij de profielcoördinatoren. Voor de SKJ-registratie is dat de profielcoördinator Jeugd en voor de GGZ-agoog-registratie is dat de profielcoördinator Zorg.

Het volgen van het uitstroomprofiel Jeugd stelt studenten in een keer in staat om de registratie bij het SKJ aan te vragen. Studenten die een ander profiel volgden kunnen via de minor Jeugd een deel van de voor de SKJ-registratie verplichte nascholing doen. Voor de GGZ-agoog-registratie volgen studenten het profiel Zorg in combinatie met een stage in de GGZ en de minor GGZ-agoog.

Onderzoeksvaardigheden

Praktijkgericht onderzoek en methodisch handelen maken onderdeel uit van de onderwijseenheid Vakken, omdat Onderzoeken één van de kwalificaties binnen de opleiding is.

In het vak Praktijkgericht onderzoek in jaar 1 en 2 leren studenten om onderzoek uit te voeren en in te zetten bij de uitvoering van de beroepstaken en het ontwikkelen van beroepsproducten. Hiermee wordt de student voorbereid op het doen van onderzoek binnen de stage en de sociaal agogische interventie in jaar drie en vier. Daarover meer in de tekst over het afstudeerprogramma onder standaard 4

Internationalisering

In het curriculum van de opleiding wordt op een aantal momenten aandacht besteed aan het internationale aspect van sociaal werk. Voor het modulaire onderwijs is nadrukkelijk aansluiting gezocht bij internationale en interculturele competenties (ICOM's) die door de KU Leuven zijn ontwikkeld. Het gaat daarbij o.a. om culturele sensitiviteit, interculturele communicatie, wereldburgerschap en internationale vakkennis. Ook is het zo dat Engels nadrukkelijk op het programma staat. Dat lijkt ingegeven te zijn door de instellingsbrede ambitie dat studenten deze taal op B2-niveau dienen te beheersen. Uiteraard is dat bevorderlijk voor het begrip van de Engelstalige literatuur en documentatie die in de opleiding wordt aangeboden. Overigens stimuleert de opleiding studenten en medewerkers die hun horizon willen verbreden met een aanbod van internationale projecten (met Portugese en Belgische college-hogescholen), uitwisselingsprogramma's, stage, gastcolleges, minoren en afstuderen in het buitenland. Daarnaast is er een internationale leergemeenschap gestart met de Portugese en Belgische collega's.

Interdisciplinair

Hierboven werd al benoemd dat in de LG regelmatig multidisciplinaire opdrachten worden uitgevoerd. Daarnaast kent de opleiding een geschiedenis van multidisciplinair werken in samenwerking met de andere opleidingen binnen de academie. Helaas is dat vanwege organisatorische redenen stopgezet. Er wordt nu actief meegewerkt aan de Avansbrede AMX-week waarin teams bestaande uit studenten van verschillende opleidingen samen een vraagstuk oplossen. Het interdisciplinair werken krijgt in het modulaire onderwijs een plek in het standaardcurriculum. De eerstejaars studenten hebben daar al kennis mee gemaakt in het AWEG-festival. Het panel waardeert de inzet van de opleiding als het gaat om het zoeken naar samenwerking over de grenzen van opleidingen heen. Door voorbereidende lessen op de AMX-week draagt de opleiding bij aan de vergroting van het leereffect gedurende de week.

Modularisering

Aangezien de opleiding pas één periode van het nieuwe modulaire onderwijs had afgerond, heeft het panel zich tijdens deze visitatie geconcentreerd op het staande onderwijs. Toch is er genoeg inzicht verschaft in de ontwikkelingen om een positief beeld te krijgen van de manier waarop de opleiding de veranderingen aanpakt. Zo krijgt het formatief handelen grotere nadruk gedurende de modules, waarbij studenten zich tijdens de module via presentaties, feedbackmomenten, opdrachten en dergelijke steeds verder kunnen voorbereiden op de afsluitende summatieve toets.

Twee projectleiders Ambitie 2025 werden aangesteld om de veranderingen te begeleiden en de ontwikkelteams te ondersteunen bij het bepalen van de beroepsprestaties die per module centraal zullen staan. Via backward design werd van daaruit de inhoud tot stand gebracht. Ook is

actief gezocht naar verbinding met het werkveld bij dit ontwerp. Het panel is hierover te spreken en vindt het ook positief dat er gerichte aandacht vanuit de organisatie is voor de mensen die bij de verandering betrokken zijn. De regiecirkel teamontwikkeling heeft niet alleen oog voor individuele professionele ontwikkeling, maar ook voor de ontwikkeling van het team als geheel. Er wordt daarbij actief ingezet op gezamenlijke taal, eigenaarschap en een cultuur van aanspreken en aanspreekbaar zijn. Het panel is positief over deze aandacht voor de menselijke maat en ook over de conceptuele insteek voor de vernieuwing van het onderwijs.

Docenten

De opleiding beschikt over een actief en gemotiveerd docententeam dat goed georganiseerd is en dat met een gezamenlijk gedragen visie werkt aan de instandhouding en doorontwikkeling van het onderwijs. De verhoudingen en onderlinge afspraken zijn duidelijk en bieden ruimte aan de docenten om hun werk te doen. Ieder lid van het team krijgt op een of andere manier inspraak in de keuzes die gemaakt worden, hetzij in een ontwikkelteam, hetzij via regiecirkels of inspraakorganen. Het panel is te spreken over de mate waarin de opleiding gefaciliteerd wordt in de ontwikkeling van het onderwijs en de professionalisering van de docenten.

Het personeel dat lesgeeft binnen de opleiding is voldoende gekwalificeerd. Het merendeel van de docenten heeft een master-opleiding afgerond, zestien voltooiden een bacheloropleiding en vier volgen een PHD-traject. Wat de vakinhoud betreft vindt het panel dat voldoende brede expertise beschikbaar is binnen het team. Vrijwel alle docenten zijn ook BKE-gecertificeerd examinator. Elf examinatoren beschikken naast de basiskwalificatie ook over de senior kwalificatie examinering (SKE).

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing sluit aan bij de eindkwalificaties en bij de onderwijsvisie van de opleiding. Het biedt studenten de mogelijkheid om hun ontwikkeling tot startbekwaam professional via de POOMA aan te tonen. Het panel constateert dat de examencommissie (EC) de borgende taak goed in beeld heeft en deze zorgvuldig uitvoert. Gemaakte afspraken worden nageleefd en via de borgingsagenda is er goed zicht op de wijze waarop toetsing is uitgevoerd. Bovendien blijkt de EC benaderbaar voor examinatoren. De regiecirkel toetsing adviseert en ondersteunt module-teams bij het nadenken over en opzetten van het toetsprogramma. In de regiecirkel kwaliteitszorg wordt vervolgens de ontwikkelcyclus rond gemaakt door het uitvoeren van diverse evaluaties.

Het panel is positief over de manier waarop in de beoordeling gezocht is naar manieren om triangulatie te realiseren, zodat het kennen en kunnen van de studenten vanuit verschillende niveaus en invalshoeken bekeken kan worden. Dit wordt in het modulaire onderwijs doorgetrokken door hierbij ook het formatief handelen te betrekken.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Wat betreft de visie op toetsen sluit de opleiding aan bij hetgeen daarover in de Academie is afgesproken. Toetsing stuurt daarin het leren en in het geval van de opleiding SW bieden toetsen de ruimte waarin studenten hun ontwikkeling als professional die de POOMA (professionals die present, ondernemend, onafhankelijk denkend, maatschappelijk betrokken en authentiek zijn) beheerst kunnen aantonen.

Toetsen gebeurt op summatieve en formatieve wijze, waarbij de formatieve toetsen, of formatief handelen in de modulaire opzet, zijn bedoeld om feedback op de leerprestaties en het leerproces te geven. Summatieve toetsen zijn bedoeld om normgericht te bepalen of studenten over een bepaald niveau beschikken. Met het nieuwe onderwijs in modules worden drie principes voor toetsing leidend: 1) goede balans tussen toetsen om te leren en toetsen van het leren; 2) toetsing als onderdeel van het onderwijs; 3) toetsing is authentiek en integraal. Het panel constateert dat de opleiding gebruik maakt van een deugdelijke visie op toetsing en dat binnen de opleiding en de bredere organisatie goede ondersteuning beschikbaar is om een toetsprogramma in overeenstemming met deze visie te ontwikkelen en in stand te houden.

Toetsuitvoering

In het staande onderwijs wordt per onderwijseenheid een of meer toetsen afgenomen. Er wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan toetsen, zoals mondelinge assessments, performance assessments, digitale schooltoetsen, schriftelijke thuistoetsen, functioneringsgesprekken en portfolio's. Ook de schriftelijke thuistoets (verslag) wordt nog wel ingezet, hoewel deze een risico vormt in verband met gevoeligheid voor fraude vanwege het gebruik van Artificial Intelligence. Om fraude met AI te voorkomen zijn alle toetsen onderzocht en in een aantal gevallen

aangepast. Bovendien wordt studenten actief gewezen op het feit dat het overnemen van teksten die door AI zijn gemaakt, gezien wordt als fraude.

In de nieuwe modulaire opzet wordt gewerkt met grotere modules en toetsen die een integraler karakter hebben en waarbij formatief handelen een prominentere rol krijgt. Per module worden ongeveer drie toetsen afgenomen, waarvan er ten minste één een beroeps- of beroepsproduct betreft. Met behulp van feedback van docenten, medestudenten en andere betrokkenen leren studenten tussentijds hun beroepshandeling of -product te verbeteren (het zogenoemde formatief handelen), tot het van voldoende kwaliteit is om in een summatief toetsmoment te worden beoordeeld.

Het panel is te spreken over de manier waarop de keuze voor deze moduleopzet en het formatief/summatief toetsen wordt onderbouwd. Desgevraagd kiest de opleiding niet voor programmatisch toetsen met diverse (low en high) stakes, omdat dergelijke datapunten in de ogen van de opleiding toch vaak als minitoets worden ervaren, een formeel prestatiemoment. Met de keuze voor formatief handelen worden studenten gedurende de module ondersteund richting de eindtoets van de module.

Toetsing van het afstuderen

Omdat de jaren drie en vier (minus Minor) tot het afstudeerprogramma behoren, wordt er in het afstudeerprogramma relatief veel getoetst. Verdeeld over vijf onderwijseenheden worden de eindkwalificaties van de opleiding in het staande programma getoetst. In de onderstaande figuur wordt duidelijk hoe de opleiding ervoor zorgt dat alle kwalificaties in een of meerdere onderwijseenheden direct getoetst worden en in andere eenheden op een indirecte manier. Daarmee wordt iedere invalshoek vanuit meerdere invalshoeken bekeken. De vinkjes geven aan dat de kwalificatie als geheel in de betreffende onderwijseenheid wordt getoetst. De getallen duiden op deelkwalificaties van de genoemde eindkwalificatie. Voor de opzet en inhoud van het afstudeerprogramma wordt verwezen naar de tekst onder standaard 4.

Onderwijs eenheid → Eindkwalificatie	Beroeps- bekwame sociaal werker (BSW)	Profiel-specifieke ruimte (PSR)			Lerende sociaal werker (LSW)	Sociaal- agogische interventie (SAI)	Proeve van bekwaamheid (PvB)
		Jeugd	W&S	Zorg			
Methodisch handelen	✓	✓	✓	✓	Indirect	Indirect	Indirect
Normatief handelen	✓				✓	Indirect	Indirect
Ontwikkelen	Indirect	3.4			✓	Indirect	
Verbinden	✓		4.2; 4.3		Indirect	✓	Indirect
Profileren	✓	5.2; 5.4	5.1; 5.2	5.1; 5.2; 5.4	Indirect	Indirect	✓
Onderzoeken	Indirect	6.3	6.3	6.3	6.1	✓	Indirect
Ondernemen	✓	7.2			Indirect	✓	Indirect
Samenwerken	✓	8.3			Indirect	✓	Indirect

Figuur 3. De toetsing van de eindkwalificaties. Bron: Opleidingskader.

De profielspecifieke toetsen binnen het profiel Jeugd worden als zwaar ervaren. Nu wijkt de opzet van deze toetsing af van hoe bij Zorg of Welzijn en Samenleving wordt getoetst, wat kan

bijdragen aan het gevoel dat toetsing zwaarder is. Aan de andere kant kan ook de zwaarte van de problematiek bij Jeugd ervoor zorgen dat dit profiel als zwaarder wordt ervaren. Hoe dan ook is het van belang om toetsing in de afzonderlijke profielen goed in balans te houden, aangezien alle studenten uiteindelijk hetzelfde diploma in ontvangst zullen nemen. Stage en SAI worden getoetst aan de hand van verantwoordingsportfolio's. De beoordelingen van deze studentproducten vinden plaats met het vier ogen principe. In het geval van de stage door de praktijkbegeleider en een examiner, waarbij de praktijkbegeleider een adviserende stem heeft.

De beoordelingen van de afzonderlijke onderdelen van het afstudeerprogramma vindt het panel deugdelijk en navolgbaar. De toetsvormen passen bij de te beoordelen kwalificaties en bij de focus die de opleiding legt op de houdingsaspecten van de sociaal werker. Tegelijkertijd vindt het panel het afstudeerprogramma niet erg overzichtelijk. Daarom adviseert het panel om voor het afstuderen een duidelijker overzicht te maken welke kwalificatie waar wordt getoetst en hoe de ene beoordeling zich verhoudt tot de beoordeling van diezelfde kwalificatie binnen een andere onderwijseenheid. Dit zal met de ontwikkeling richting holistisch toetsen van belang worden.

Borging kwaliteit van toetsing en beoordeling

Het panel constateert dat de examencommissie goed in positie is om de kwaliteit van toetsing te beoordelen. De diverse rollen zijn helder en er wordt actief invulling aan gegeven. Via een borgingsagenda wordt door borgingsfunctionarissen, die onderdeel uitmaken van de examencommissie, periodiek een steekproef gedaan waarbij de kwaliteit van de afgenomen toetsing wordt beoordeeld. Eventuele bevindingen worden volgens een duidelijke route teruggekoppeld aan de opleiding. De examencommissie Social Work bestaat uit vier leden, twee uit Den Bosch en twee uit Breda. Zij vormen sinds vijf jaar formeel één commissie. Het panel vindt dat een goede zaak.

De examencommissie wordt nadrukkelijk betrokken bij de ontwikkeling van het modulaire onderwijs en de veranderingen die dat tot gevolg heeft voor de toetsing. Aan de voorkant opereert de toetscommissie (regiecirkel toetsing) die adviseert en ondersteunt bij het opstellen van toetsen, beoordelingsformulieren. Ook vindt er screening van toetsen plaats door de toetscommissie. Met de modularisering is ook meer nadruk gekomen op holistisch toetsen. Dat vraagt echter om een duidelijke toetsmatrijs en om afspraken over hoe daarmee om te gaan. Het opleidingsmanagement werkt aan goede afspraken over eenduidigheid in beoordeling en de daarbij horende kalibratie. De toetscommissie ziet erop toe dat daar de juiste randvoorwaarden bij worden gebruikt, ook richting het formatieve handelen.

Het panel is te spreken over de zorgvuldigheid waarmee de Ambitie 2025 wordt geïmplementeerd en de aandacht die er daarbij is voor bijpassende toetsing. De blauwdruk voor het modulaire onderwijs biedt kaders die gebruikt worden om de kwaliteit van onderwijs en toetsing te borgen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is van oordeel dat voldoende is aangetoond dat studenten de beoogde leerresultaten hebben gerealiseerd. Studenten hebben gedurende de laatste twee jaar van de opleiding de gelegenheid om te laten zien dat ze aan het beoogde eindniveau voldoen. De eindkwalificaties van het landelijk opleidingsprofiel worden gedurende deze afstudeerperiode meermaals beoordeeld in verschillende onderwijseenheden hetgeen de betrouwbaarheid van de beoordeling vergroot. De opzet van de afstudeerfase helpt studenten om op verschillende manieren te bewijzen dat ze over de vereiste kwalificaties beschikken. De afstudeerproducten die het panel heeft bestudeerd zijn van voldoende niveau en sluiten aan bij wat in de beroepspraktijk van startende professionals wordt verwacht. Vertegenwoordigers van het werkveld laten weten dat afgestudeerden goed functioneren in de praktijk.

Onderbouwing

Afstudeerprogramma

Aan het einde van jaar twee kiezen studenten hun profiel. Daarmee begint meteen ook hun afstudeerprogramma. Dit programma bestaat uit vijf onderdelen en is zo samengesteld dat het studenten helpt om het afstudeerniveau voor alle kwalificaties te bereiken, in onderlinge samenhang en in relatie tot het door hen gekozen uitstroomprofiel. De opbouw van het afstudeerprogramma is voor alle studenten hetzelfde. Wel is het mogelijk om te variëren in de volgorde van de onderdelen. In onderstaande figuur is de standaardroute weergegeven. De minor behoort niet tot het afstudeerprogramma.

afstudeerprogramma	Jaar 3 eindniveau	Semester 1	Semester 2
		De Beroepsbekwame Sociaal Werker 47 EC	
		Profielspecifieke ruimte 4 EC	
		De Lerende Sociaal Werker 9 EC	
	Jaar 4 eindniv	minor 30 EC	Sociaal Agogische Interventie (28 EC) LSW: Proeve van Bekwaamheid (2EC)

Figuur 4. Het afstudeerprogramma. Bron: Opleidingskader.

Gedurende het derde jaar lopen studenten stage (onderwijseenheid Beroepsbekwame Sociaal Werker; BSW). Studenten werken tijdens hun stage in een beroepsomgeving van keuze, waarbij ze actief ervaring opdoen met de kwalificaties die bij de stage van toepassing zijn. Gedurende de stageperiode houden studenten een portfolio bij waarin ze hun persoonlijk-professionele ontwikkeling bijhouden. Parallel daaraan volgen studenten de profielspecifieke ruimte (PSR)

waarin specifieke kennis en vaardigheden worden verworven die niet via de generieke basis zijn aangeleerd.

In de PSR Welzijn schrijven studenten een essay waarin zij hun visie op ten minste drie thema's verwoorden en anderen uitdagen tot een discussie. In de PSR Jeugd stellen studenten een handelingsplan op voor een complexe casus in de eigen beroepspraktijk. In de PSR Zorg leveren studenten een portfolio op dat uit twee delen bestaat: A. reflectie op de persoonlijke leervragen en leeropbrengsten gedurende de onderwijseenheid; B. een onderzoek naar het methodisch handelen in de eigen beroepspraktijk m.b.t. een zelfgekozen thema.

Verder staat in het vierde jaar de Sociaal Agogische Interventie (SAI) centraal, waarin studenten een sociaal vraagstuk onderzoeken. Dit doen ze vanuit een probleemgerichte benadering, waarbij gewerkt wordt aan een verbetering, of een waarderende benadering, waarbij een droom of ambitie wordt uitgewerkt. Aan het einde van de afstudeerperiode volgt dan nog de Proeve van Bekwaamheid als onderdeel van de LSW, waarin studenten zichzelf profileren als sociaal werker.

Bij de SAI werken studenten een advies uit op basis van een sociaal vraagstuk dat hen prikkelt. Bij de stage reflecteren studenten op de wijze waarop ze in hun stage gewerkt hebben aan de zes kwalificaties die gelden (zie figuur 3) en hoe hun persoonlijke professionele ontwikkeling is geweest. Verder geldt dat studenten hun stage zodanig kiezen dat hun stageplek past bij het profiel waarin ze afstuderen.

Het panel vindt dat de opbouw van het afstudeerprogramma goed in elkaar zit en studenten ondersteunt bij het vormgeven en voltooien van het leerproces.

Producten van afgestudeerden

Het panel bestudeerde ter voorbereiding op de visitatie van vijftien studenten een aantal eindwerken. In overleg met de opleiding is ervoor gekozen om het stageverslag (BSW) en de sociaal agogische interventie of innovatie (SAI) hierbij centraal te stellen. Daarnaast heeft het panel inzage gehad in telkens drie werkstukken van de profielspecifieke ruimte Jeugd, Zorg, respectievelijk Welzijn en Samenleving, drie Proeves van bekwaamheid en een supervisieportfolio dat werd opgemaakt in het kader van de onderwijseenheid LSW-3. Op deze manier kon het panel zich een beeld vormen van het gehele afstudeertraject. Het panel constateert dat daarmee de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

In het BSW-portfolio verantwoordden studenten op welke manier ze aan de zes kwalificaties hebben gewerkt en hoe ze zich gedurende de stage persoonlijk en professioneel ontwikkelden. In de SAI-producten onderzochten studenten een sociaal vraagstuk. Voorbeelden van dergelijke vraagstukken zijn deze:

- Wat kan veranderd worden in de overstap van de verslavingszorgkliniek naar beschermd wonen om te voorkomen dat bewoners terugvallen in gebruik?
- Op welke manier kan Samen uit de Kast docenten in het VO ondersteunen bij het begeleiden van het proces van uit de kast komen bij lhb-leerlingen?
- Op welke manier kunnen medewerkers het gesprek aangaan met hun cliënten tussen de 15 en 25 jaar met een licht verstandelijke beperking over veiligheid op Instagram?
- Hoe kan het psychiatrisch ziekenhuis ervoor zorgen dat herstelondersteunende zorg meer wordt geïmplementeerd binnen de klinische behandelplannen?

Het panel is van oordeel dat deze en de overige bestudeerde SAI-eindwerken een relevante praktijkvraag aan de orde stellen en deze op het juiste niveau behandelen en van een toepasbaar voorstel voorzien. Ook de selectie van profielspecifieke producten getuigen van een praktijkgerichtheid en een beheersing van het beoogde bachelorniveau.

Het panel constateert op basis van de vijftien bestudeerde eindwerken dat studenten de eindkwalificaties behalen op het gewenste bachelorniveau (NLQF6).

Functioneren van afgestudeerden

Het panel is te spreken over de manier waarop de op houding gerichte insteek van de opleiding zijn vruchten afwerpt. Studenten leren gedurende hun studie om present te zijn, en ondernemend, onafhankelijk denkend, maatschappelijk geëngageerd en authentiek te zijn. Ook in diverse eindwerken wordt aan deze aspecten aandacht besteed.

Alumni en werkveldvertegenwoordigers merken dat startende professionals die de opleiding afrondden beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en zich ook qua houding goed staande kunnen houden in de praktijk.

Bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs

Inleiding

Avans Hogeschool ziet duurzame ontwikkeling als een belangrijk speerpunt en heeft diverse ambities geformuleerd ten aanzien duurzame ontwikkeling. In het verleden moesten alle opleidingen de AISHE-certificering behalen op 2-sterrenniveau. Sinds 2020 is de beoordeling van de duurzame ontwikkeling voor alle opleidingen geborgd via keuring op het Bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs, tegelijk met de reguliere opleidingsaccreditatie volgens het NVAO-kader. Het visitatiepanel heeft daarom tegelijk met de opleidingsbeoordeling aan de hand van drie criteria beoordeeld of Social Work voltijd Breda voldoet aan het Bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs.

Context

Avans heeft al langer aandacht voor het thema duurzaamheid in onderwijs en bedrijfsvoering. Avans stond aan de wieg van het Sustainable Development Goals (SDG)-charter van alle hogescholen dat beoogt om alle studenten middels onderwijs en onderzoek SDG-bekwaam te maken. Centrale Avans-ambities zijn ontwikkeling naar: onderwijs met aandacht voor duurzaamheid en SDG-doelen, een circulaire bedrijfsvoering ("mission zero"), een inclusieve organisatie en bijdragen aan de transitie naar een duurzame samenleving.

Avans-breed wordt door de Green Office een implementatieplan Duurzame Ontwikkeling opgesteld. Daarin staat onder meer dat naast integratie van duurzaamheid in het onderwijs, Avans zich in de breedte wil ontwikkelen als duurzame hogeschool. Er is een ondersteuningsnetwerk GreenOffice 2.0 dat organisatieonderdelen van Avans ondersteunt om de doelen op duurzame ontwikkeling te behalen.

Ook in de onderwijsvernieuwing rondom Ambitie 2025 worden duurzaamheid en de SDG's integraal meegenomen en geëxpliciteerd. In blauwdrukken voor nieuwe curricula zijn de thema's duurzaamheid, diversiteit en internationalisering als ontwerpprincipes meegegeven. Binnen AWEG, de academie waartoe de opleiding Social Work Breda behoort, functioneert een werkgroep Duurzaamheid die bestaat uit medewerkers vanuit alle opleidingen en de ondersteuning. Ze denken na over mogelijkheden om het thema duurzaamheid gezamenlijk op te pakken en te werken aan bewustwording, bekendheid en resultaat. De werkgroep denkt verder na over toepasbaarheid van instellingsbrede initiatieven of initiatieven van daarbuiten. Oorspronkelijk koos AWEG voor de focus op de vijf P's (people, planet, prosperity, peace en partnership). Deze worden vertaald naar de context van de AWEG-opleidingen, wat het volgende plaatje oplevert:

Bewustwording Empowerment Zelfredzaamheid Participatie Inclusie Sociale cohesie Sociale rechtvaardigheid	Milieubewustzijn Technologie Gebruik van goederen en materialen Leefomgeving	Welzijn Kostenbewustzijn Efficiëntie en effectiviteit Maatschappelijk ondernemerschap Bevorderen gelijke toegang	Communicatieve vaardigheden Diversiteit Conflicthantering Communitybuilding	Samenwerking Kennisontwikkeling en -deling Systeemgerichtheid Interdisciplinariteit
People	Planet	Prosperity	Peace	Partnership

Figuur 5: de oorspronkelijke vijf P's binnen AWEG

Tegenwoordig wordt duurzaamheid binnen AWEG geconcretiseerd in vier focuspunten: duurzaam onderwijs, duurzame bedrijfsvoering, duurzame kennisontwikkeling en aandacht voor welzijn. Met duurzaam onderwijs wordt bedoeld dat studenten handvatten krijgen aangereikt om een bijdrage te kunnen leveren aan een duurzame toekomst. Iedere opleiding legt daarin eigen accenten en de academie hanteert SDG 3 (streven naar goede gezondheid en welzijn) en SDG 10 (verminderen van ongelijkheid) de gezamenlijke basis. Bij duurzame kennisontwikkeling wordt uiting gegeven aan de wens om als kennisinstituut voor de regio meer maatschappelijke meerwaarde te creëren. Dit wordt gekoppeld aan de Leergemeenschappen, waarin wordt ingezet op samenwerking en co-creatie met het werkveld. Daarnaast wordt samenwerking met lectoraten gestimuleerd. Duurzame bedrijfsvoering focust op het terugbrengen van de ecologische voetafdruk en bevindt zich, qua beleidskeuzes, in belangrijke mate buiten de cirkel van invloed van de opleiding. In het oog springt tot slot de nadruk die op welzijn wordt gelegd. De academie stelt zich ten doel een veilige en vitale studeer- en werkomgeving te zijn waarin gefloreerd kan worden. Daartoe worden tal van academiebrede initiatieven ontplooid die onderlinge sociale cohesie, samenwerking en community building stimuleren. Sticky Campus is een initiatief om de fysieke omgeving aantrekkelijker te maken voor studenten. In onderwijsteams, regiecirkels en projectteams is aandacht voor het voorkomen van studie-uitval en vertraging. Het welzijn van medewerkers wordt bevorderd via de 'AWEG-manier van organiseren' dat participatie en betrokkenheid bevordert. Ook is er nadrukkelijk aandacht voor inclusiviteit en diversiteit.

Criterium 1 Onderscheidend karakter

Het te beoordelen kenmerk is onderscheidend voor de opleiding in relatie tot relevante opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan dit criterium van het bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs. Het panel is van oordeel dat de opleiding zich op het gebied van duurzaamheid onderscheidt. Daarbij speelt ook de actieve en nadrukkelijke aandacht vanuit de Avans-instelling en de AWEG-academie een rol. Van daaruit wordt de opleiding tal van mogelijkheden geboden om bij aan te sluiten of op voort te bouwen als het om duurzaamheid gaat. Het panel is van oordeel dat dit ook gebeurt. Door de brede aandacht voor het thema ontwikkelde zich een voedingsbodem voor de integratie van de thematiek in het onderwijs van de opleiding Social Work. Het panel waardeert het dat de opleiding een voortrekker is binnen het landelijke opleidingsoverleg door de organisatie van een themabijeenkomst in oktober 2023 over het thema duurzaamheid.

De opleiding koos ervoor om de nadruk te leggen op eco-sociaal werk (of: green social work), waarbij sociaal werkers op een duurzame manier interveniëren en zodoende werken aan een sociaal én ecologisch rechtvaardige samenleving. De insteek van het eco-sociale perspectief is dat je als sociaal werker aansluit bij wat je tegenkomt en daar begint. Dat zorgt voor verwevenheid en ruimte voor iedereen. Door rekening te houden met de vijf P's, ontstaan duurzame oplossingen.

Criterium 2 Concretisering

De gevolgen van het te beoordelen kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan dit criterium van het bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs. Duurzame ontwikkeling is in alle vier de standaarden duidelijk verweven en voldoende geoperationaliseerd. Per standaard heeft het panel de volgende overwegingen.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft zorgvuldig op een rij gezet welke SDG's vanuit Social Work zijn gekozen om duurzaamheid binnen het curriculum vorm te geven. Naast de twee hierboven genoemde overkoepelende SDG's (3 en 10) koos de opleiding voor: geen armoede (SDG1), gendergelijkheid (SDG5) en duurzame steden en gemeenschappen (SDG11). Dit zijn thema's die door het hele curriculum heen zijn geprogrammeerd. Dat neemt niet weg dat het studenten vrij staat om een heel andere SDG te kiezen voor een bepaalde opdracht als dat bij hen past of bevorderlijk is voor de oplossing van het vraagstuk. De vijf gekozen SDG's zijn bedoeld als helpend kader. Het panel moedigt de opleiding aan om, in lijn met hetgeen gedurende de visitatiedag werd gepresenteerd, nadrukkelijker het gedachtengoed van het eco-sociaal werk te gebruiken als focus voor de beoogde leerresultaten en het ook als zodanig te beschrijven.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het panel is van mening dat veel aspecten van het sociale werk in zichzelf duurzaam zijn, in de betekenis dat ze streven naar blijvende verandering in persoonlijke omstandigheden, groepsprocessen en maatschappelijke ontwikkelingen. In dat opzicht verdient elke SW-opleiding het predicaat duurzaam. Toch is er nog meer over te zeggen. In haar Zelfevaluatie Duurzaamheid heeft de opleiding nauwgezet verwoord in welke onderwijseenheden aandacht wordt besteed aan welke duurzaamheidsdoelen. Tijdens de gesprekken wordt dat nog meer ingekleurd door de nadruk waarmee gekozen is voor het eco-sociale werk. Al vanaf het eerste jaar wordt studenten bijvoorbeeld bijgebracht dat vergroening van een woonomgeving zal leiden tot verbetering van het woongenot door onder andere verkoeling, maar dat het ook kan helpen in het streven naar saamhorigheid in buurt.

Standaard 3 Toetsing

In de zelfevaluatie maakt de opleiding inzichtelijk op welke manier duurzaamheid is verankerd in de toetsing binnen het curriculum. In het eerste jaar wordt bijvoorbeeld bij het vak praktijkgericht onderzoek van de studenten verwacht dat ze een probleemanalyse schrijven waaraan tenminste een SDG gekoppeld wordt. Bij het antwoord dat op de hoofdvraag wordt geformuleerd onderbouwen studenten de relatie tussen de oplossing en de gekozen SDG. En in de LG worden studenten geacht een *duurzame bijdrage* aan het gekozen vraagstuk te leveren. In het modulaire onderwijs gaat men meer geïntegreerde toetsen op de zogenoemde duurzaamheidscompetenties (systeemdenken, ethisch redeneren, strategisch handelen) die helpen bij het aanleren van een duurzaam handelingsperspectief. In jaar drie nemen studenten tijdens de Open Ruimte deel aan de AMX, waarbij ook SDG's gekoppeld worden aan het interdisciplinaire projectvraagstuk en studenten duurzame en rechtvaardige oplossingen leren bevorderen. In het afstuderen werken studenten tijdens de stage aan een duurzame opdracht die getoetst wordt met specifieke criteria.

Het panel vindt dat de aandacht voor duurzaamheid, zowel kennis over de SDG's als het daaruit voortvloeiende handelingsperspectief voldoende breed is verweven in zowel onderwijs als toetsing.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft gemerkt dat de opleiding gegrepen is door het idee dat duurzaam handelen essentieel is voor de sociaal werker. In de klassieke opvatting van de opbouwwerker klinkt duurzaamheid ook al door zodra gewerkt wordt aan het op een houdbare 'duurzame' manier verder helpen van cliënten. Vanuit het gedachtengoed van het eco-sociaal werk, waarbij ecologische rechtvaardigheid hand in hand gaat met sociale rechtvaardigheid, wordt dat opnieuw onder de aandacht gebracht. Het panel vindt dit terug in de wijze waarop studenten binnen de SAI werken aan een oplossing of innovatie die duurzaam wordt verantwoord. Zo werden voorbeelden gedeeld van studenten die zich richtten op de impact van duurzame en gezonde voeding. Maar bijvoorbeeld ook studenten die zich bogen over de vraag hoe je menstruatievoorlichting geeft aan besneden vrouwen.

criterium 3 Relevantie

Het te beoordelen kenmerk is van wezenlijk belang voor de aard van de opleiding.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan dit criterium van het bijzonder kenmerk Duurzaam hoger onderwijs. Het panel is van oordeel dat de opleiding met de wijze waarop de aandacht voor duurzaamheid wordt geconcretiseerd een waardevolle bijdrage levert aan de aard van de startende professional. Het inherent duurzame van de opleiding sociaal werk wordt verrijkt met 1) de aandacht voor eco-sociaal werk, waarbij aandacht voor ecologie, klimaat(verandering) en natuur wordt verbonden aan sociale interventies, en ook 2) het door de SDG's gevormde duurzame handelingsperspectief. Op deze manier wordt de kerntaak van sociaal werk, het werken aan rechtvaardigheid, gecombineerd met het werken aan duurzaamheid: een rechtvaardige wereld voor aarde en mens, nu en in de toekomst.

Eindoordeel en aanbevelingen

Het panel beoordeelt **alle drie criteria** voor het bijzonder kenmerk duurzaam hoger onderwijs met het oordeel '**voldoet**' en is daarmee **positief** in haar oordeel over de toekenning van dit bijzondere kenmerk onderwijskwaliteit.

Eindoordeel over de opleiding

	SW dt Breda / 's-Hertogenbosch	SW vt Breda	SW vt 's-Hertogenbosch
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet ten dele

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleidingsvariant Social Work van Avans (locatie Breda, voltijd) Hogeschool als **positief**.

Gelet op het oordeel 'voldoet ten dele' op standaard 4 bij de visitatie van de voltijd bacheloropleidingsvariant 's-Hertogenbosch, is het oordeel over de opleiding Social Work als geheel **positief onder voorwaarden**. De toelichting bij deze voorwaarden is te lezen in het rapport dat is opgemaakt voor de voltijd opleidingsvariant 's-Hertogenbosch.

	B Social Work voltijd, Breda
<i>Criterium 1 Onderscheidend karakter</i>	Voldoet
<i>Criterium 2 Concretisering</i>	Voldoet
<i>Criterium 3 Relevantie</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan oordeelt het visitatiepanel **positief** over het toekennen van het bijzonder kenmerk Duurzaamheid hoger onderwijs (BKDHO) aan de voltijdse variant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans in Breda.

Nu het BKDHO niet werd aangevraagd voor alle varianten van de opleiding kan de opleiding als geheel het kenmerk niet ontvangen.

Aanbevelingen

Geen.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Agenderende audit dinsdag 26 november

Tijdstip	Thema	Deelnemers
10.00	Ontvangst	Panel en management
10.10	Presentatie	Panel, opleiding en management
10.30	Rondleiding en Materiaalbestudering	Panel en management
11.30	Vooroverleg en lunch	Panel
13.30 -14.15	Inventariseren van thema's en aandachtspunten voor visitatiebezoek	Panel, Management en studentafvaardiging

Visitatiebezoek Dinsdag 10 december

Tijdstip	Thema	Deelnemers
10.15	Ontvangst Panel	Panel en management
10.30	Gesprek Docenten en Examinatoren	Docenten, examinatoren, werkveld
11.15	Pauze	
11.30	Gesprek met studenten	Studenten en alumni
12.15	Lunch	
13.00	Gesprek Borging	Opleidingscommissie (met student), examencommissie, toetscommissie
13.40	Pauze	
13.55	Thematisch gesprek: "Duurzame ontwikkeling"	
15.25	Pauze	
15.40	Gesprek Opleidingsmanagement	Management en regiecirkel teamontwikkeling
16.10	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.55	Terugkoppeling	
17.10	Ontwikkelgesprek	

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie Social Work Breda
 Zelfevaluatie Social Work Breda (duurzaamheid)
 Opleidingskader 2024-2025
 Blauwdruk Social Work – modulair
 Afstudeerhandleidingen
 Onderwijs- en Examenregeling 2023-2024 en 2024-2025
 Overzicht docententeam SW Breda
 Verslagen Examencommissie

Toetsbeleid 2024 AWEG ZW
 Uitgangspunten toetsontwerp modulair (2023)
 Visiedocument Studentbegeleiding
 Visie op duurzaamheid Social Work Breda
 AWEG visie op duurzame ontwikkeling
 Rapportage Interne Audit Examencommissie
 Overeenkomsten en verschillen Avansopleidingen Social Work

Een selectie van studentproducten en toetsmateriaal
 Het overzicht van alle afgestudeerden van de laatste twee studie jaren

De selectie van vijftien eindwerken (BSW en SAI) als onderstaand. Van de producten behorende bij LSW, PRT en PvB heeft het panel bij ieder 3 voorbeelden ingezien.

EXPROGR	BSW/stage PF assessment	LSW3	Profiel spec. ruimte thuistoets	SAI afstudeerproject	Proeve v Bekwaamh Mondeling
SBSW-H-17-W	8,3	7,6	6	6,2	7
WESW-B-21-W	9,2	8	6	6,7	9
WESW-B-21-J	6,7	6	5,6	7,5	8
SBSW-H-20-Z	7,6	6,4	7,3	6,2	8,3
SBSW-H-19-J	6,3	7,8	6,7	7,5	9
SBSW-H-20-J	8,3	7,6	7	6,3	5,8
SBSW-H-20-Z	6,8	6	8,5	7	6
WESW-B-21-J	8	6	7,7	8,5	8,5
SBSW-H-20-W	7,4	7,6	6,5	6,7	10
SBSW-H-20-Z	8	7,6	7,6	9	9
SBSW-H-20-Z	7,9	7	7	7,2	8,5
WESW-B-21-Z	9	8	8,6	5,6	7,5
SBSW-H-20-J	8,1	6	6,6	6	6,3
SBSW-H-20-Z	8,5	6,4	7	6,8	7,3
SBSW-H-18-W	6,2	6,8	8,5	8	6,5

Z = zorg
J = jeugd
W = welzijn

3. overzicht kwalificaties staand onderwijs

1. Methodisch handelen De startbekwame sociaal werker kan weloverwogen methodisch handelen in aansluiting op de behoeften en perspectieven van betrokkene(n), organisatie, samenleving en beroep.	1.1 Maakt gebruik van de regulatieve cyclus.
	1.2 Kiest en hanteert op onderbouwde wijze methoden.
	1.3 Past methodische vaardigheden toe, passend binnen de context.
2. Normatief handelen De startbekwame sociaal werker hanteert een normatieve oriëntatie als leidraad bij de uitvoering en verantwoording van zijn beroepsmatig handelen.	2.1 Verantwoordt zijn handelen vanuit een eigen normatieve oriëntatie.
	2.2 Beschouwt de eigen normatieve oriëntatie.
	2.3 Laat de normatieve oriëntatie in het handelen tot uitdrukking komen.
3. Ontwikkelen De startbekwame sociaal werker kan kritisch op zijn eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling reflecteren en deze sturen.	3.1 Reflecteert op het persoonlijk functioneren.
	3.2 Reflecteert op het professioneel handelen.
	3.3 Reflecteert, met behulp van kritisch denken en verbeelding, op persoonlijk professioneel handelen in de context.
	3.4 Stuurt de eigen ontwikkeling.
4. Verbinden De startbekwame sociaal werker kan de veerkracht in en van de samenleving vergroten. Hij heeft daarbij aandacht voor superdiversiteit.	4.1 Handelt vanuit maatschappelijke betrokkenheid.
	4.2 Bevordert het sociaal kapitaal.
	4.3 Neemt de consequenties van diversiteit mee in zijn handelen.
	4.4 Bevordert actieve deelname.
5. Profileren De startbekwame sociaal werker kan de eigen professionele identiteit zichtbaar maken en zijn handelen legitimeren ten overstaan van belanghebbenden. Hij benut hierbij de professionele ruimte optimaal.	5.1 Vertegenwoordigt de eigen beroep(sgroep) en organisatie.
	5.2 Onderbouwt de eigen visie op professioneel handelen.
	5.3 Maakt zichtbaar dat het beroep een duurzame bijdrage levert aan de beantwoording van maatschappelijke (internationale) vraagstukken.
	5.4 Benut de eigen professionele ruimte.

6. Onderzoeken De startbekwame sociaal werker kan zijn onderzoekend vermogen gebruiken om zijn beroep uit te oefenen en verder te ontwikkelen.	6.1 Toont een onderzoekende houding in het eigen handelen.
	6.2 Voert praktijkgericht onderzoek uit middels toepassing van een onderzoekscyclus.
	6.3 Vertaalt de uitkomsten van (internationaal) onderzoek naar het handelingsrepertoire.
7. Ondernemen De startbekwame sociaal werker kan op innovatieve en ondernemende wijze maatschappelijke meerwaarde creëren. Hij kan hierover communiceren naar belanghebbenden.	7.1 Toont een ondernemende houding in het eigen handelen (<i>ondernemendheid</i>).
	7.2 Toont een innovatieve denkwijze in het eigen handelen.
	7.3 Handelt ondernemend (<i>ondernemerschap</i>).
	7.4 Maakt de maatschappelijke meerwaarde zichtbaar voor belanghebbenden.
8. Samenwerken De startbekwame sociaal werker kan samenwerking	8.1 Toont een op samenwerking gerichte houding.
	8.2 Draagt op passende wijze bij aan een optimale afstemming en samenwerking.
initiëren en een constructieve bijdrage leveren aan het bereiken van gezamenlijke doelen.	8.3 Transparant en strategisch handelen in samenwerkingsverbanden.

4. uitwerking beroepsprestatie 1 (modulair onderwijs)

Beroepsprestatie 1 Je intervineert in het sociaal functioneren van individuen, groepen en/of samenlevingsverbanden; je voert regie op de opstelling en uitvoering van een interventieplan De wijze van interveniëren is verantwoord en duurzaam; je werkt contextgericht; je werkt in samenwerking met client(systeem) en netwerk; de interventie is gericht op het vergroten van (maatschappelijk) welzijn / well being			
Deelprestaties niveau 6 (hoe)		Deelprestaties niveau 5 (hoe)	
1.1	- Je gaat relaties aan, engageert en positioneert jezelf in het contact (handeling) - Je bent present - Je handelt op gepaste communicatieve wijze - Je werkt outreachend - Je werkt verbindend - Je werkt activerend - Je werkt in de frontlinie - Je werkt zodanig dat weerbaarheid (van jezelf en de ander) wordt versterkt	1.1	(5) Je maakt contact en verkent de hulpvraag/het maatschappelijk vraagstuk (handeling) - Je legt waarachtig contact; bent er voor de ander - Je handelt op gepaste communicatieve wijze - Je durft af te stappen op mensen en contact te leggen - Je werkt verbindend - Je werkt activerend - Je werkt zodanig dat je weerbaarheid wordt versterkt
1.2	- Je initieert en versterkt intercollegiale en interdisciplinaire samenwerkingen (handeling) - Je neemt initiatief - Je werkt en stuurt aan in belang van individu / groep / samenlevingsverband - Je betreft relevante netwerk in de samenwerking	1.2	(5) Je werkt samen in een weinig complexe context met verschillende disciplines (handeling) - Je neemt initiatief - Je werkt in belang van individu / groep / samenlevingsverband - Je betreft anderen in de samenwerking
1.3	- Je signaleert en analyseert een sociaal agogisch vraagstuk en geeft daarover gevraagd of ongegevraagd advies (analyse & advies) - Je signalering is pro-actief en genuanceerd - Je neemt initiatief	1.3	(5) Je signaleert en analyseert een eenvoudig sociaal agogisch vraagstuk en geeft aan wat passende interventies zouden kunnen zijn (analyse & advies) - Je signalering is pro-actief en genuanceerd - Je neemt initiatief